

film

РОБИТНИКИ ВСІХ КРАІВ ЄДНАЄТЬСЯ!

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 153.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАїнСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 153

PIK V.

Ч 36.

СЕРЕДА

3 ВЕРЕСНЯ, 1913

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, SEPTEMBER 3, 1913

No. 36.

VOL. V.

НОВИНИ.

Що коштує перейти через С. Р. Р. треку?

С. Р. Р. трека перетяла Винніпег з полудня на захід, і мешканці північних ділянок мають лише п'ять переходів на протязі 3 миль! Дотепер люде переходили треку з східного боку коло емігрантського дому, але недавно компанія поставила на переході полімена і виставила таблицю з напесом, що переходити треку не вільно. Богато людей і звичайно не вміючих читати по англійськи, а що звикли переходити, ходили як і раніше. Полісман ловить перехідчачих, тягне до офісу і мушкет за перехід треку \$5. 10 цент.

Таким чином компанія сколамує через два тижні як \$50.

Одні кажуть те, що арештовували людей в оверлогах, а літні вбрання переносають задури. Сібирські поїзники дійшли до того, що лазять в кишені арештованих ними людей і видають сивою гроші!

Коли компанія не хоче, щоб через треку ходили, то треба її загородити, а ні, то мійська рада має зажадати від компанії більше переходів і мостів через треку.

Варто б робітникам північного Винніпегу втерти Сібирські морду протестаційним мітінгом.

Страйки ростуть.

Поверх 1000 докових робітників, що працювали в компанії Hamburg-America в Нью-Йорку, вийшли на

страйк, коли власне мав прибути до порту корабель „Августа Вікторія“.

Страйкарі домагаються, щоб компанія повідправляла скобів і привернула давню систему платні.

Страйки ростуть по цілій державі як на дрижджах, а се знак, що робітництво чим раз більше освідомлюється.

Як капіталісти роблять гроші і викликають війни?

В місті Ессен в Німеччині є найбільша на світі фабрика гармат і стрільних матеріалів. Властитель цієї фабрики, Круц, один із перших багатих в Німеччині, уходить за великого німецького патріота і є навіть особистим приятелем цесаря Вільгельма. З початком сего року соціально-демократичний цесарь Лібкнехт постарався в німецькій парламенті в Берліні навести докази, що Круц при своїм патріотизмі є не менше багатий і о своєю кишеню, та що уживає цілком „непатріотичних“ способів, коли ходять о бізнес. Посол Лібкнехт закинув публично в парламенті Круцови, що Круц грубо підплачував газетарів з найбільших французьких газет, щоб вони писали ворожі статі проти Німеччини, та звивали французьку публичну думку до ворожньої розправи з Німцями. Очевидно, що німецький уряд, судячи з численних статей найбільших французьких газет, що воєнний протинімецький рух у французького загалу зростає, числився з можливістю вибуху війни і приготувався відповідно до неї.

О се тільки ходило Круцови: уряд Німеччини побільшує свої війська і приготувався до війни, про яку в Франції ніхто поважно і не думав, робив в фабриці Крупа великанські замовлення, та платив йому гроші міліони за воєнні матеріали, яких властиво не потребував. Другий закид, зроблений послом Лібкнехтом Круцови, був сей, що Круц підплачував офіцерів німецького міністерства війни, щоб йому зраджували всякі тайни військової управи, та використовував одержані відомости для своїх цілей. Оба закиди оказалися правдивими. Що до першого закиду, німецький уряд ще перед кількома місяцями подав в парламенті „делкатне“ освідчення, що вираді стверджено, що кілька великих французьких газет штучно на замовлення старалися виробити у французької суспільности ворожу для Німеччини оціню, одні не стверджено сего, щоб Круц в сім фабрикуванню французької оціни брав чинну участь.

Лікше пішло з другим закидом. На подані послом Лібкнехтом докази, німецький уряд виточив проти кількох офіцерів міністерства війни карне слідство. При судовій розправі, яка в тих днях відбула ся, доказано 7 офіцерам, що вони зраджували за гроші фабриці Крупа всякі тайни військової управи. Всіх 7 офіцерів засудив суд на в'язницю і позбавленню офіцерської ранги.

З Мексико.

Відносини між Америкою, а Гуертою було так погіршало, що заступник президента Вилсона н. Лінд

мав вже відіздити з Вера-Круц. Але не знати чому Вилсон зателіграфував Ліндowi вернуться до Мексико — столиці. Державний секретар Браун пояснює що відносини прояснюються.

Як то „прояснюють ся“ видно з того, що американський уряд уже рушив до мексиканської границі нові сили. Так 28 с. м. третій полк кавалерії і батерій третей польової артилерії були вислані до кордону мунувиної ноци з форта Сем-Лост-лн, артилерія до Лоредо в Тексасі, а кавалерія до Бравнесвію. Проти Лоредо сесть Гувертове військо, (федеральне), а проти Бравнесвію революціонери. Також 1100 жовнірів у Сем-Гюстон готові до вимаршу. А в Мексико теж Гуерта видав розказ мобілізації.

Кого буде поперати Америка не знати ще. Революціонери є проти вмішання Американців в їхні хатні справи. Вони хочуть запровадити у Мексико демократичний і лад власними силами.

Страх перед шпіонами

Дійшов у австрійських військових властей до того, що арештують не раз зовсім невинних людей. Таке графіло ся двом ученикам української академічної гімназії, Опощі і Лучинському. Оба вони вертали з наукової прогульки з угорської Русі. Мали з собою фотографічний апарат і мапи. По дорозі до дому хотіли вступити до свого товариша в Демні, а дорога йшла через Миколаїв. Тут арештував їх агент тайної поліції, якому не сподобався підозрюваний одяг учеників, і те, що вони мали мапи, і відставив їх під замітом шпіонаж до в'язниці. Відних хлопців тримали кілька днів в в'язниці в Миколаєві, а відтак скочувалих відставили до Стрия. Акти шпії до корупційної команди в Перемишлі. Слідство не знайшло в записках обох студентів нічого підозрілого, стверджено, що хлопці займали ся лише научними справами і остаточно по тиждні в'язниці випустили їх на волю. Такто свою охоту до науки хлопці оплатили в'язницею, через надмірний страх властей перед шпіонами.

За признание юлії.

Трінідад, стан Колоредо 22 серпня гірники видали властителям копанень ультиматум: або признание юлії або страйк. До страйку гірники добре приготували. У касі мають

\$400.000, з чого половина призначена на страйк. Від кількох літ юлія добре розвивається і зачалали собі трохи фонду на боротьбу.

Елітність між робітниками тверда хоча межі ними 35% Славян, 5% Мексиканців, а решта припадає на інші народности.

Ще страйку нема, а вже детектив Фелд застрілив провідника юлії Лінніатта. Мейор міста заявив ся за страйкарями.

Постріляно делегатів.

Гуерта вислав мирових комісарів в той стан, де оперує повстанець генерал Чапата. Жовніри Чапати постріляли комісарів, між ними згинув і П. Ороско.

Рідкий випадок.

Ми знаємо що недавно був в Синсінаті, О. великий страйк, де поліція як звичайно провокувала та стріляла страйкарів. Коли один робітник іменем Герман Усман відразу заявив що до страйку мішатися не буде, сейчас капіталістична партия, перевела слідство і відправила його з служби. За те, що чоловік сей був чесний і розумів, що нема за що стріляти братів своїх, які добивають ся куска хліба, — втратив службу. А чи багато таких чесних полісменів? Певно, що нема більше крім сего одного, бо де тільки був страйк, то всюди поліція замість втекти руки від сего, радо зупинялась та стріляла до страйкарів.

На Балкані втихає!

Туреччина згодилась на мирні переговори з болгарським послом Нохевичем. Турки відступають Болгарії усі забрані ними землі, лишаючи собі міста Адринополь і Кірккілесег. Певно Болгарія згодить ся на ці умови, бо дуже знищена війною.

Наша сила більшає.

Рак-Спринг, Альта 18 серпня. Звітам товариші повідомляють, що зорганізували товариство під назвою „Ворба і Воля“, на раз записалось 11 членів.

Пописують ся!

Едмонтонські товариші розпродали 35 тікетів венкуверської розігривки. Тов Ризук переслав \$17½ на адресу „Р. Н.“. Тов. Крат вишле гроші до Венкуверу.

Вейтрам треба організуватись.

У Винніпегу по реставрантах і готелях служать багато руських вейтрів. Працюють по 12-13 годин

на добу при мізерній оплаті. І чи не час їм організувати ся в юлію і зажадати скорочення дня праці і збільшення платні?

Починайте товариші! Будіть до організації вейтрів всі всіх народностей, бо в організації лише поратунок.

24-й міжнародний з'їзд гірників.

В перших днях серпня відбув ся Карлсбадені (Німеччина) 24-й з'їзд гірників. Було 143 делегатів від 1,374,300 організованих копанців вугля. З Англії було 72 делегатів, в Америки 3, Німеччині 22, Бельгії 7, Франції 15, Австрії 28 і Голяндії 1. З'їзд насамперед виступив проти війни, яку назвав масовим мордом, зазначивши усі ті злидні і руйну, які є наслідком війни.

Потім були прийняті наступуючі резолюції:

- 1) 8 годин праці.
- 2) Домагання охорони життя і здоровля гірників.
- 3) Домагання до того, щоб було забороно на гірнях копанень будувати „робітничі“ дома.
- 4) Встановлення мінімальної платні і контракти з юлією.
- 5) З'їзд заявив ся за відняття копанень на власність держави.

Пімста буржуазії.

Провідник наймизьких страйкарів Г. Віггера повішено 28 серпня 4 милі від Нінніам. Зліз сив його кат Еліс. Засудили його на смерть за те, що Віггер бив в кишені Вагнер відважно глинув в очі смерті, як личить народному борцеві.

Повідомлене.

Тов. Бергер повідомляє з Веркувер, що розігривка відбудеть ся не 1 вересня, а о місяць пізніше, з тої причини, що ті товариші, що взяли розпродавати тікети, ще й доси не пописали ні гроший, ні тікетів.

Отже, Товариші, поставте ся до місяця розпродати доручені Вам тікети, а гроші і відривки від тікетів посилайте на адресу: GEO. BERGER, Box 482 Vancouver, B. C.

ПОТРЕБУЄМО:

Упрввителя продажі лотів, котрий організував би більше число продавців. Мусить бути чесний чоловік в своїм ділі. Зголошуватись лише ранно до: 663 MAIN ST. ROOM 5. WINNIPEG, MAN.

Краєни!

Всі люди, котрі хочуть носити гроші до краю хай удають ся до нас. Ми посилаємо гроші так, що там в краю рівні дістають.

Почта і зміне від 1 долара коштує лиш 2 центи.

Люди, котрі не мешкають в Винніпегу, можуть до нас прислати гроші, а ми пішлемо до краю і ми зараз вишлемо реценсіє. Також як маєте чеки то пришліть до нас а ми приймемо так як гроші.

Ми спроваджуємо людей з краю

скоро і так, що не мають жадного клопоту в дорозі. Також продаємо шифкарти до краю на всі найліпші шіфи і міняємо гроші на краєві.

Продаємо марки краєві і канадійські.

Офіс отворений що дня від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

ALLOWAY & CHAMPION

C. GENIK, ЗАВІДАТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.

667 Main St.

Winnipeg, Man.

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді. Виходить щотижня. В Вінніпегу, Ман. (Канада), під ч. 144 Higgins Ave. Редактор і адміністратор Ів. Навізовський. Передплата вносить \$2.00 на рік, за границю так само.

"ROBOTCHYJ NAROD"

(THE WORKING PEOPLE). THE OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION. (Affiliated with the S. D. Party of Canada). THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA. Published weekly by THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man. J. NAWIZOWSKY, EDITOR AND MANAGER. Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте: "ROBOTCHYJ NAROD" Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

Редакція за оголошення не відповідає.

Знов маринарка!

Кольє, сто і більше літ тому влад, капіталісти Старої Англії розсилали по цілому світу свої торговельні кораблі для торгівлі і організації колоній, а по-при торговельні мусіла їхати і воянна маринарка для охорони купців і колоністів від дикунів, розбійників і ворожих Англії держав. З сеї заморської торгівлі витворилось те, що Англія захопила в свої руки величезні кавалки землі по всіх закутках світа. Частина сих колоній і до нинішнього дня підлягає старо-англійському урядови, себто старо-англійським капіталістам друк з тих колоній по сім скір без милосердя. Але таких колоній тепер лишилось мало, окрім Індії з 300 міліонами населення, сі колонії не величкі. Великі ж колонії як Канада, Нова Зеландія, Австралія і Полуднева Африка здобули собі таку свободу, що в дійсности се майже незалежні краї. Тримає їх коло Англії ще сильність торговельна, обопільна оборона і подекуди віра в короля. Для робітничої класи абсолютно все одно, чи триматимуть Туреччини чи Англії, але для капіталістів, що звязані з старо-англійськими капіталістами фінансово, розходиться о адність англійської імперії. Тай то не всім, приміром, ліберали стремлять зробити Канаду більш незалежною, або й цілковито незалежною, а консервати джають ся під Англію, мають ідею світової англійської імперії зложеної з усіх англійських земель. Так ми бачимо в Канаді дві партії: націоналістів і імперіалістів. Соціал-демократія вже по своєму скрайньому демократичному душі, має бути за незалежною Канадою. Для увільнення від старої Англії, як Австралія так і П. Африка стремлять запровадити свої власні воєнні фльоти, аби під доглядом люф їхніх канон могли їхні купці обдерати усі народи в межах Спокійного і Гиндуського Океанів. Ліберальна партія мріє теж і собі мати по 26 боєвих кораблів як коло Венкуверу так і коло Квебеку.

Консервати-ж, не бачучи сили в самій Канаді і побоюючись сили Сполучених Держав, не хочуть мати власну флоту, але радіб давати за допомогу грінми маринарці англійській, щоб та боронила їхні торговельні кораблі. Приміром, С. Р. Р. має велику торговельну флоту і, побоюючись за свій маоток, старав ся аби його консервативна партія подарувала Англії \$35,000,000.

Канадський нарід заупротестував проти сего рабунку його кишені, і внесок Борлена впад знищений сенагтом. Се сталося сеї весни і потім було пару місяців тихо з маринаркою. Але нині знов канадський газети переповнені статтями про флоту, про флотову конвенцію, яка має відбутися у Венкувері в справі „оборони“ Спокійного Океану кольоніями: Австралією, П. Африкою і Канадою. Ся конвенція має зібратись при кінці сего року, і знов має стати перед нами будова боєвих кораблів, себто рабунку робітничої і фермерської кишені для охорони купецьких інтересів на водах Спокійного Океану. Проєкт конвенції походить від Австралії, і П. Африки; його радо приймили наші ліберали також.

Колиб се сталося, то вийшло те, що сі три колонії обдналившись воєнно, стали цілковито незалежні від Англії. Се бачуть консервати, се бачуть і старо-англійські політики і вникають ся з новим проєктом, аби втримати усю імперію при купі. Підносять проєкт, аби надати усім британським підданам, як родженням так і натуралізованим і м перське горожанське право, себто кождий з нас мав би рівне право скрізь до котрої-б англійської колонії не приїхав, або і до старої Англії. Сею штукою англійські націоналісти хочуть вратувати розпадаючу ся імперію.

Але на сю „медицину“ мало надії. Робітничка канадська класа має більше інтересів в

однаню з стейтським робітником, чим з африканським, а наші капіталісти як пічнуть „боронити“ океан, так побують собі морди, посварившись за ринку.

Канадський робітник має добре подумати, чи може полекшати йому від маринарки?

Відповідь:

Ні! Лише більше податкового тягарю. Коли С. Р. Р-ови, чи котрій компанії розходять ся о охорону їхніх рабунків, то хай на свій кошт і будують собі кораблі, але робітнич нарід не дасть себе завести ні націоналістам, ні імперіалістам і на мість що „знов маринарка!“ відповість по старому: „Долів мілітаризм!“

Проч з соціал-демократами!

Мі щ а н и н вийшов із церкви, в якій якраз скінчила ся проповідь против соціалістів. На його лиці малював ся переляк. Він поспішав, як коли-би де горіло, або як-би мав ратувати своє майно перед злодіями. На ринку здибав свого кума. „Аж тепер я знаю, хто то такі соціал-демократи“, говорив міщанина до свого кума: „Та отьєх духовний казав на проповіді, що они хотять ділити наші майна на рівні части. Вони хотять мого гірко зароблене майно роздати між волючок і перобів. А проч з такими ворогами, проч з соціал-демократами!“

Чи хотять соціал-демократи ділити маєтки?

Чи мав той міщанин причину спрахати ся і відказувати на соціал-демократа? Ні, ще раз ні! Він чув брїхні, і брїхні його налякали і брїхнями він воює. А якж правда? А ось послухайте! Як уже ділити, то не зачинало-би ся діленє від міщанина, що ледви жиє з того, що має, але починали-би ділити більші маєтки. От візьмім хоть-би залізницю. Чи знайшов-би ся який дурень на світі, котрий-би хотів поділити залізницю з її потягами, шинами, стаціями, машинами і т. д. Яку вартість мала би залізниця тоді, коли-би кождий розібрав її часті: один кавалок шини, другий одно колесо, третій комин від машини і т. д.? А хоть-би ділити майно богато фабриканта! Чи принесло-би се для кого якусь користь? Чи бідний нарід збогатів-би, як-би розніе фабрики на кусні і поділив межі себе? А як стоїть справа з землею, з полями? Чи добре було-би поділити всю землю на рівні части між нарід? Також ні! Кожному, який-би дістав кавалок землі, треба-би було дати і коня і плуг і борону, словом всі знарядя потрібні до оброблення поля. Кождий мусів би на своїм кавалочку землі збудувати хату, стайню, складу, комору і т. Кілько-би то праці на се пішло! А була-би з сего яка користь? Ні! Ми бачимо тепер, як бідують ті селяни, що мають кавалок землі. Яка в них безнастанна праця і яка в них нужда. Ми якраз бачимо, що найкраще господарює ся на великих просторах землі, де можна ужити машини до оброблення, де можна опаджувати працюючу силу мудрим поділом праці. Жаден розумний чоловік не може бути за поділом маєтків, та й соціал-демократи не старають ся о то. Соціал-демократи як раз против ділення і они виступають як найкраще против ділення в теперішних часах.

Чи є тепер яка ділення і хтє з ким ділити ся? Якраз тепер ділять ся і то не багатий з бідним, лише багатий у ділює собі від бідного. Придиви ся робітничови, який продає свою силу. Через цілий тиждень гарує він, і з праці його рук повстають нові маєтки. Але він таким бідним, як був, і на далі остає ся. Дідич і фабрикант багатіють, а він все бідний. Те, що робітник зробив рукою, або машиною, вивочить пан на торг, продає і ховає грїш в свою кишеню а робітничови лише тільки дає, аби він не умер з голоду, щоби й на далі ходив на роботу і збивав даліше маєтки для пана. Скажіть, чи се не ділення є? То, що робітник своєю працею витворив, має якусь вартість. Ту вартість ділить пан меж себе а робітничка. Лише то діленє з кривдяче. То діленє таке, що пани все дуще і дуще багатіють, а робітники все бідні. От проти сего ділення стають соціал-демократи до боротьби. Вони кличуть: Проч з діленєм! Хай кождий з уживає все для себе, що заробив працею своїх рук!

Як-же се можна усунути то теперішнє кривдяче діленє? Є спосіб на се. Ви чули нераз о удержавленю залізниць і копалень, удержавленю банків, удержавленю млинів, трамваїв і т. д. Що се значить? Залізниця, копальня переходить з власности приватних людей на власність держави, банки на власність краю, млини, трамваї на власність громади. Зиск із тих заведень не тягне поодинокий капіталіст, але вони ідуть для держави. Правда, що теперішня держава також є великим капіталістом і зуживає ті зиски не на те, щоби робітників в тих заводах добре заплавити, але на свої потреби. От і соціалісти кажуть: зробім ми подібно із всіма фабриками, лаянами, зі всіма підприємствами. Усуспільнімо ми їх! Возьмім їх на власність суспільности, працюючої класи! Кождий мав-би тоді право працювати у фабриці, на лані. Вся та вартість, яку би він там за працював, належала-би для него, він не потребував би з ніким ділити ся. Чи мав-би хто кривду з такого ладу! Ні! Лише в таким ладі не мірби нікто другого кривдити. Отсе соціалісти хочуть! Кождий тоді може мати за свою працю найкращі убраня,

найліпшу їду, найкращі і найздоровіші помешканя, за безпеченя сего красного і вигідного життя аж до смерти, отсе все осягне кождий з невеликої і нетяжкої праці своїх рук, бо не буде нікого, з ким-би він мусів ділити ся, як тепер се діє ся. Та те, що він зробив, не сьміє йому нікто узяти, бо в соціалістичнім ладі буде найбільша кара на злодіїв.

Як спімнено, все те буде міг кождий своїм назвати. Лише ані фабрики, ані варстати, ані землі тільки, щоби міг другого запрягати до праці, не буде мати нікто. То все буде називати ся власностию суспільности. Сей лад мусить наступити. Бо самий теперішній капіталізм пре до него. Капіталізм нищить середно-заможних людей, творить з них армію обезвласнених робітників, а зміцнює все більше лише великих богатарів. Людий, що продають свою силу, що бачать, що працює самою не можна добути ся до вигідного життя, стає все більше і більше. Кривда теперішнього капіталістичного ладу стає очевидна. Робітники організують ся, стають великою силою в державі. Приїде колись час, що воля робітників стане ділом. Чи добровільно, чи силою, але мусить наступити соціалістичний лад. Такого ладу жадає кождий, який відчуває теперішню кривду. Тепер стане ясно, чому пускають теперішні пани брехні, що соціал-демократи хотять ділити майна. Сими брїхнями хотять вони відстрашити малоземельних селян і міщан від соціал-демократа. Але селяни і міщани пізнають, що се брїхні, що соціал-демократи є ворогами кривдячого великого капіталу і що они борять ся о будучність не лише робітництва, але і тих селян і міщан, яких гробить теперішній лад негірше, як самих робітників.

Август Бебель.

Тов. А. Бебель родив ся 22 лютого 1840 року а помер 13 серпня 1913. Є се один із тих, котрого цїнять і шанують робітники цілого світа, всіх народів. Він був дорогим для робітництва дому, що самий був робітником, що з біді і нужди став ся борцем під червоним прапором за права робочого люду. Імя Бебля знає з кождому свідомому робітничови і робітничу. Його життя, се життя праці і боротьби з визискувачами робітничої класи.

Молоді літа його проминули в гору. Як протей робітник-токарь, працюючи над собою, освідомив ся до тої степені, що його шевеня читавть нині міліони народа. Крім сего був він великим парламентарієм. Його промов слухали всі з великим одушевленєм. З Беблем числились не тільки німецькі капіталісти, але й самий цїсар Німеччини. Його слова науки соціалізму лишились на віки між міліонами пролетаріяту. Він зорганізував міліони борців за соціалізм. І нині шанують велике імя Бебля не лише робітники, але й поступова демократія цілого світа.

В хлопячих літах Бебель в голоді лягав спати; на четвертї році життя стратив вітця, а матір вийшла замїж за кримінального дозорця, але і сей помер по двоох роках. На 13 році стратив Бебель і матір.

Бебель, укінчивши народну школу, хотів даліше учитись, але до сего не стало йому фондів. Полишивши школу, пішов до праці на поле, а відтак вступив на науку до токаря. Ся наука дійсно була для него визисницею, бо майстер не позволяв йому в неділю нігде ходити лиш до церкви. В будних днях о якімсь відпочинку не було мови. Книжки читав ночами. Коли підріс вже, став управителем варштату.

В р. 1858 т. Бебель як токарьський челядник вибрав ся в подорож шукати ліпшої праці. Так звїдав він цілу Німеччину і Швайцарію. Дперва в 1861 р. лишив ся на довше в Ліпску, де як челядник вступив до заводового товариства і туг власне зачинає ся його перша політична праця. Товариство се, яке заложили ліберали і демократи, він розвинув на ширшу скалю і перевів в соціалістичну партію.

Від смерти Енгельса і Лібкнехта, тов. Бебель став найголовнішим репрезентантом міжнародного пролетаріяту. Історія життя і боротьби німецького пролетаріяту, є тісно звязана з його життям і працею.

В 1867. виврано його перший раз послом до німецького парламенту. Він був тільки однократним соціал-демократичним послом. В парламенті критикував тодішнє правительство в страшній спосіб. При слїдуючих виборах повернув вже до парламенту з більшим числом своїх товаришів соціал-демократів. Завзята боротьба, яку проводив з ворогами працюючого люду, наразила його і товаришів на переслїдуваня, кари і арешти.

Коли в 1870 вибухла французько-пруська війна, Бебель і Лібкнехт сейчас виступили проти дякого звірства проливу крові. І хоть за се буржуазні шмати обкидали обох товаришів болотом, то робітництво Німеччини виявило їм свою симпатію, вступаючи в ряди соціал-демократії. Під кінець 1870 р. Бебель і Лібкнехт дістають ся на чотири місяці до слїдчої вязниці. Коли відбулась розправа в 1872 р. Бебель і Лібкнехт зістали засуджені на 2 роки вязниці. Проти сего повстав великий протест робітництва не лише в Німеччині, але і поза границями.

Через 2 роки у вязниці Бебель не стратив марно часу, написав багато книжок для робітництва, та уложив про

Сейм

мешканця, за
ж до смерті,
кої праці сво-
сів діляти ся,
се сьміє йому
найбільша ка-

своім назвати,
тільки, щоб
мати вісто. То
ности. Сей лад
кпіалізм пре-
ожних людей,
тників, а зміц-

людий, що про-
самою не мож-
більше і більше.
ду стає очевид-
лякско сялоу в
робітників стане
енть наступити
а кожній, який
е ясно, чому пу-

л-демократи хо-
т вони відстра-
соціал-дем-кра-
е бріхні, що со-
великого капіта-
ише робітництва,
теперішній лад

дальшої партійної праці, яка принесла оісля ве-
овочі для всего пролетаріату.

Коли в 1874 за старанєм Бісмарка заведено винят-
е право проти соціал-демократів, коли в безлічній
ніщено соціалістичний рух, коли адавало ся, що
рука Бісмарка давить все, що носить соціалісти-

в імя, тоді Бебель не закладає рук, не тратить надії,
еміло і бодро стає по стороні покривджених. Де міг
засів між робітництвом зерно соціалізму. За се
вдасид в своїм житю 5 літ в в'язниці.

Коли колись Бебель був одним послем соціал-
мократичним, то нині від його проводом засідало вж
парламенті 111 соціал-демократичних послів.

Що зробив Бебель для робітництва годі нині все о-
свати.

Товариші! Хай не буде місяця, де ми не зійшли б ся
вшанували пам'ять Бебля. Набераймоєсь дальше то-
ду стає боротьби яким палав ціле житє Бебель, йдїм його
садами, подаймо собі дружно руки під червоним пра-

пором, а незадовго вже той час, коли повалить ся сей па-
ртий нинішній систем, повалить ся трони і корони
арів і королів, а запанує на світі соціалізм, де не бу-
е ситих ні голодних, ані панів ні рабів.

Бебля нема вже між нами, але його дух на віки (між
нами, Хай-же на його місце повстануть мільони нових
орців за соціалізм. Хай живе соціал-демократія, хай
між нами дух нашого дорогого товариша Бебля!

І. Гвидя.

Страйк в Мічіген.

Звісно широкому світу
ро те, що в степі Мічіген
ведеть ся борба між робіт-
никами а роботодавцями,
між ситими а голодними,
між працюючими пїлками
а безділними трутнями. О-
дні другі стали до борби
ради охорони своїх інтере-
сів; одні бажають рвати
кеньше свої скіри, полу-
ти більше за свою працю,
другі-ж стали до борби, аби
ба ніяк ціну не допустити
робітників діяти їхньої
дїли. Справа має ся так: Ро-
бітники страдали цілі ро-
ки, а коли їх жили витяг-
лись аж занадто, коли їх у-
мочені мускули стали від-
мовляти послуху до даль-
шого натягання їх, коли по-
бачили своїх співтоваришів
любїх себе падючих з утоми
і голоду, а знаючи що сему
можна би запобічи, коли б
вони мали право голосу в
індустрії де працюють —
стали застановлять ся над
своєю долею, і щоб її по-
правити, рішили ся всі вийти
на страйк по всіх мідяних
майнах північного Мічіге-
ну.

Сьвідоміші з тих, давно
дожидали тої хвилі, коли во-
рог почує силу організова-
ного пролетаріату. Страйк
розпочав ся і то з такою си-
лою, з якою рідко можна
стрінутись в історії робіт-
ничого руху. Словом, ціла
індустрія занїмла, а радше
завмерла вже першого дня,
і так стоїть по нинішній
день, хотий від часу розпо-
чатя страйку, упало вже
чотири тижні. Правитель-
ство виступило з цілою фор-
сою адусити гірників а по-
мочи магнатам-капіталі-
стам. І помімо сего, що пани
мають за собою і гроші, і
церкви, і суди, і пресу, —
цілю, військо, шпїонів, —
то мало се ще помогло їм.
Нїхто не пішов до роботи,
хіба тільки самі баци, яких
військо приводить і відво-
дить з кошалень.

До сего часу арештовано
багато страйкерів невинно,
бо хіба вони провинились
чим, що застрайкували, або
що проходять ся по ули-
ці міста. О їх невинности
сьвідчить найліпше розпра-
ва судова. Поарештують ро-
бітників, потримують по
тижневи в арешті і тоді ви-
пускають, бо і за що-же бу-
дуть їх судити, коли вони
нічим не провинились? Так,
судити їх нема за що але
арештують щоб ся знуща-
ти над жертвою.

Дня 14 серпня урядово
заприсягли убійники напали
на дїм, де жили страйкарі
і розпочали стріляти. Ре-
зультат сего був такий, що
двох ввало трупом, третий
кінчить житє, а четвертий
має прострілене рамя.

Та ось диво. Шериф Cruse,
який при розпочатю страй-
ку для вдержаня порядку
(?) зажадав від губернатора
Fergus-а мїліції, тепер на жа-
данє прокуратора Lucas-а
не арештував сих злочинців
бо ніби вони так скрились,
що годі їх відшукати.

1,400 жовнірів стереже
порядку (?).
Спокійному чоловікови
не дають дороги перейти,
а сейчас найживий багнет,
говають тебе в хєту.
Отже поступованє уряду

отворити тепер очи всім там
темним робітникам, які піа-
час виборів давали свої го-
лоси на своїх ворогів, що
тепер вислали проти них
кулї і багнети.

Пам'ятайте робітники, ко-
ли на будуче не хочете що-
би вас стріляно як се є нині,
то підчас великих виборів
маєте віддавати свої голоси
на робітничих кандидатів.

Тепер вірю, що страйка-
рі готові на все на голод і
холод, щоб побороти тільки
свого ворога і здобути те, о
що застрайкували. Здобуток
їхній буде здобутком цілої
робітничої класи.

Тому, коли будемо три-
матись і дальше кличу всі
за одного а оди за всіх, то
певно побіда наша.

В. К. Головацький.

Чому не поясняють?

Е ще між нами україн-
ськими "робітниками" такі
малосьвідомі люди, що коли
читають в тутешніх, а осо-
бливо старокраєвих часопи-
сьях кличі до рішучої бороть-
би з „Ляхами“, то сї готові
кинутись на всіх і вся, що
носить лише назву „польське“
Коли де на вічу не-
сьвідомий український ро-
бітник придимлений ріжни-
ми „мирами і кадилами“
почує від бесідника, що в
старім краю „Ляхи“ гноб-
лять український нарід, го-
тов зараз по мїтінгу кину-
тись хотьби і на сплячих
Поляків-робітників. Чому
се так? Вина тут не тільки
в темноті наших братів, але,
і то в головній мірі, в на-
ших дотеперішних просві-
тителях. Тому, що більша
часть проводирів нашого
народу і його партій нігде
не вняєноє гого слова
„Лях“, а противно, так пе-
ром як і словом виражають
ся дуже двозначно о. Поля-
ках взагалі, — приходять
часто до того, о чім спїмну-
вим повисше.

Коли в Галичині лєзть
ся руська кров підчас ви-
борів і інших стріч руських
має з польськими, — то ви-
на снадає не лише на „Ля-
хів“, але в великій части на
самих українських прово-
дирів. Позаяк українська
націонал-демократична пар-
тія до сего часу мала під
своєю рукою і політикою
найбільшу часть україн-
ського народу, тому й в вели-
кій часті її приписати тре-
ба дотеперішні випадки і
милые новяте слова „Лях“
а „Поляк“ „греко-католик“
а „Українець“ і т. п.

Сим разом хочу вказати
лаше ріжницю між словом
„Лях“ а „Поляк“. Нині то-
му більше треба заглядати
сим словам в зуби і на ко-
ждім кроці толкувати їх о-
бом масам, що зближаєть
час, де спільними силами
можна скрутити карк сїм-
ному ворогові — царатові.

Я думаю, що пояснити
народови слово „Лях“ а
„Поляк“ є конечним, щоб
обминути те все, о чім ска-
зав я повисше. Прецінь ни-
ній найживотнійший елемент
серед польського народу

стидає ся чинив як давних
так і теперішних „Ляхів“
і можна твердити, що своєю
опозицією гірше паралізує
і буїть пляни Ляхів, як
самі Українці. Поминаючи
завзяту борбу, яку від дов-
шого часу польські соц.-де-
мократи проводять з чива-
ми і політикою „Ляхів“,
подам перебіг віча, що було
скликане польською універ-
ситетською молодіжю 12
червня в Кракові, в цілі ви-
словлення свого поступованя
до борби „народів“ о здобу-
тє політичних прав. Як до-
носять часописї на вічу за-
бирали слово та виголошу-
вали реферати не лише ака-
демиви Поляки, але і Укра-
їнці і Жиди. При кінці ві-
ча ухвалено резолюцію по-
ставлену тов. Кітгам,
в якій надто яр-
ко схарактеризовано 50 літ-
ню шляхоцьку господарку
в Галичині. Дальше напят-
новано в ній „настирський
лист“ біскупів та ствер-
джево конечність соймової
реформи виборчої в Галичи-
ні, як і потребу угоди з У-
країнцями. З сего видно, що
найкрасший цвіт поль-
ського народу пляє на „Ля-
хів“, а солідаризує ся зі
всіми, що пнуть ся до но-
вого житя і ладу, не зважа-
ючи на ріжницю національнї.

(Дальше буде).

Іх судять!

32 арештованих найим-
ських борців суджено у Вен-
кувері 26-го серпня. Трох
увільнено, 4 затримані по
новому обвинувачєню, 25
стануть перед магістратом
Симпсоном. Сьвідками ви-
ступають полісмени, мена-
джери і скеби. І який-же
буде справедливий суд? Ін-
ших арештованих будуть
судити у Нанаймо перед ла-
вою присяглих. Тепер їх
тримають в такій тяжкій
в'язниці, що навіть їм не до-
зволюють носити їди з поза
в'язниці.

Лиш могочий протест ро-
бітництва цілої Канади мо-
же їх увільнити!

Населєне балканських держав.

Після границь розмежа-
них на мировій конвенції у
Букарешті, Румунія має те-
пер 7.600,000 мешканців,
Болгарія 5.000.000., Греція
4.500.000., Сербія 4.000.000.,
Албанія 2.000.000., Черно-
горія 500.000.

Сербія забрала пів мільо-
на болгарського населєня в
сербській Македонї, на що
дуже нарікає Болгарія і з
чого колись знов може ви-
язатись війна.

На фонд М. Павлика зло-
жили:
Іван Лизун \$1.00
Лука Лизун 1.00
На пресовий фонд „Р. Н.“:
Іван Лизун 50ц.
Лука Лизун 50ц.

ПОШУКУЮ
Івана Похальчука з села
Тучапів, сьятинського по-
віту. Хто знаєби його адресу
або він сам, хай зголосить
ся до:

Iwan Filipczuk
537 McTavish St.
Fort William, Ont.

ВЖЕ ВИЙШЛО

4 ЧИСЛО „КАДИЛА“.

Зміст його
так цікавий, що за 6
годин розійшлось в
самім Винніпегу по-
верх 500 штук. Чи-
сло прикрашене сьмі-
шними і сумними о-
бразками, містить в
собі сумні, сьмішні і
поважні вірні, ріжні
запити і відповіди,
телеграми, та дрібні
сьміховинки. Хто його прочитає, той буде вдово-
лений. Врєхня його преоб'явщенстваня „Кадил-
ло“ не уквітчалаєть усьїхом. бо всі ті, що прочи-
тали „Кадило“ живють і чують ся добре, ані оди-
н не провались під землю. Хто хоче розівнати сму-
ток, хай пренумерує собі „Кадило“, яке коштує
лише \$1. на рік.
Одно число вишло лише тому, хто пришло за
10 центів стемплів.
Хто не має попередних чисел „Кадилла“, то най-
пришле нам за 30ц. одноцентових стемплів, а ми
сейчас вишлемо всі чотири числа, які вий-
шли до сего часу.
Спїшіть поки часє на адресу:
KADYLO
Box 3542 Winnipeg, Man.

ЧИ ВИ ВЖЕ ЧИТАЛИ?

Історії найславнішого в сьвітї дидектива

Шерльока Гольмса.

Одиноке руське виданє оправленє в кольоровї окладинки.

Досивийшли:

1. Тайна молодї вдови.	7. Пропавший наречений
2. Наречена прокурат.	8. Слїдчий нюх келгера
3. Кроваві жемчуги.	9. Крадіж брилянта.
4. Злочин в печері грн.	10. Убийняк женцильн.
5. Дєчка ляхваря.	11. Остров божевїльнх
6. Коронкова сукня.	12. Фалшивик грошнїх.

Одна книжка 15ц., Всї 12 за 1. дол. і 50ц.

Що стало ся з архикнязем Рудольфом?

Незвичайно займюча історія в 25 образками 60ц.

Конець "Титаніка".

Опис морської катастрофи в котрій згинуло по-
верх 1500 людей, ціна лише 40ц.

ХОЧЕТЕ СКОРО ГОВОРТИ ПО АНГЛІЙСЬКИ,
то замовте собі „Провідник“. Найпрактичніший
підручник до науки англїйської мови, з описанєм
кожного виразу, з доданєм Словара і в зїрнїх
листів. 320 сторін друку. Ціна \$1.50 в мїцнїй
оправї \$2.00.

АТЛАС,

на українській мові, 24 мапи в кольорах з по-
ясненєм про сонце, місяць, зорї і землю. Спеціаль-
на ціна 72ц, в моднїй оправї \$2.00.

НОВІ ПІСНІ З СТАРИМ КІНЦЕМ,

або новомодні коляди Щипавки 25ц.

НОВИЙ ЗВІРНИК НАРОДНИХ ПІСЕНЬ,

дум, коломийок і пісень весїльнх 25ц.

ПІСНІ ПРО КАНАДУ І АВСТРІЮ

з образками, 4-те виданє 40ц.

Катальоги даром!!

RUSKA KNYHARNIA

850 Main St. Winnipeg, Man.

Читайте і ширїть одиноку робі-
тничу часописє „Робочий Народ“

Grand Clothing Co

Уважайте,

що по великій літній випродажі, яка що тільки скінчилася, ми подаємо до загальної відомості, що маємо вже на складі великий запас осінніх і зимових речей, як шапки, спідне шмаття, светри, оверковти, рукаваці і т. п.

Хто хоче заосмритись в добрі осінні та зимові речі, хай спішить до нас, а певно не пожадує свого труду. Наші ціни є різні, але дуже приступні, так що і найбідніший зможе приспособити себе на осінь і зиму.

Заходіть на адресу:

GRAND CLOTHING CO.

800 Main St. Winnipeg

Звідки ся нападуть?

Знов на Крата!

В „У. Г.“ друкуєть ся допис під заголовком: „Мучеников“ за соціалізм Кратови і т. п. Сей пасквіль вомарували М. Ф. Фербея і Томашевський з Венкуверу, а „У. Г.“ валить його до друку, не вагаючись ні минути над чистотою поданого. Я не маю і на думці вчити чистоти таку шмату як „У. Г.“, але хочу сказати товаришам звідки взялась ся нападуть на мене.

Жив я в Венкувері і коло Венкуверу аж 4 місяці, і тоді нікому не приснилося публіцисти мене в газетах, а поїхав відти, тоді починаєсь...

Справа коротка. Фербея мстять ся на мені за ушкодження мною його „бізнесу“. Він належить до нашої господарської спілки.

Одного разу Спілка доручила Фербею змінити чек на \$40. Він його зміняв, але „обтягнув“ собі \$10. Опісля доручили йому знов чек на \$60, він сим разом „обтягнув“ \$20. Сколєктував \$25 за шер від т. Д. Франта, поклав їх собі до кишені, се саме зробив з другим шером, \$25 (забув імя того товариша), а самий збрехав перед Дирекцією, що гроші положив до банку. Брехню варешті викрито. На засіданні Дирекції я дав Фербею „бобу“ а Дирекція обтягнула йому тих \$80 з його шерів.

Через 4 місяці мого побуту у Венкувері, мавим нагоду довідатись масу „пахлючих цвіток“ з Фербеєвого бізнесу. Навіть ріднього швагра обшархував на льотах. Продаючи лоти підполював людей і т. д. Богато робітників казали, що не хочуть записувати ся до партії, коли в ній будуть такі продавці лотів як М. Ф. Фербея. Чуючи се, я пильнував вже його і завжди перешкадав загірті йому руки коло нашої спілки, коли пр хотів взяти \$100 комішен за фарму. Я нігде не хотів його публіцисти, а повів так справу, що лише відіпхнула його від комітету Товаришів „Боротьба“. До „Сноматаючого Комітету“ він дістав

ся ще тоді, коли я ще мало розумів венкуверські обставини.

Коли я обіздив кемпи по Крос-Нест, то скрізь чув скарги на продавців лотів, особливо ж титуловано, шахраєм Фербея. Тоді написав я до Спілки, щоб ні Фербея, ні Томашевського не пустили продавати шер господарської спілки на Крос-Нест і Едмонтон, бо нарід не має до них довіря, що власне може пошкодити спілці. Далше, з Винніпегу вже поставив я Томашевському жадає, щоб в „У. Г.“ викинули його імя з списку агентів „У. Г.“ або щоб він вступив з „Сноматаючого Комітету“ „Р. Н.“

Про недовіру народу до Фербея, повідомив Товаришів „Боротьбу“, не знаю, чи доручено лише моє письмо. От за се і мстять ся на мені Фербея з Томашевським Пустили в рух все, до чого лише здібні їхні голови. Божичеського повороту в Венкувер, згорі старають ся обкідати мене болотом і осьмішати, щоб без обави, що Крат верне ся, обробляти далше нарід.

От звідки ся нападуть! Боротьбу я люблю і на удар відновим урамом! Та друкованам таких справ (прихватних) в „У. Г.“ вони показали, що з них за соціалісти, бо колиб я справді наробив „грівів“, то треба було мене осудити перше партійною дорогою і опубліцисти в „Р. Н.“, а не давати ворогам робітничої класи матеріял до обривування нашого руху.

Коли же прийде той час, що всілякі амбітники не будуть вмотувати своїх особистих справ до справ партійних?

П. Крат.

Міжнародний конгрес кооператив.

Тепер в Англії відбуває ся міжнародний конгрес кооператив. До Глєсгова з'їхалось поверх 600 делегатів репрезентуючи около 20 мільонів членів.

Вувшій генерал-губернатор Канади Грей мав на сім конгресі довшу промову, в котрій дуже високо поставив значінє кооператив, як запору, що хоронить людий перед тростями.

Русько-німецький шпінталь

Dr. G. Kalichman-a

Спеціальне ліченє хоріб венеричних (сифіліс, трипер і др.) хірургичних, внутрішних, жіночих, очних і ушних.

Найновіше і найпевніше

ліченє сифілісу „606“ проф. Ерліха. Ліченє полового безсилля. Ліченє сифілісу. Лікаретна вислєла по кольоніях за надісланнєм задатку.

OFFICE & HOSPITAL

453 Selkirk Ave. Winnipeg.

Phone: St. John 1772.

Потрібно мушині жєнщин

до науки голієрського ремєсла. Компанійний курс в вісьмох тижнях. Користайте ся спеціальною окаяннє, бо ми платимо процент під час науки. Знаряди даром. Інструктори - експерти, 17 літ в 45 школах.

MOLER BARBER COLLEGE

220 Pacific Ave. Winnipeg

Dr A. SILVERMAN

Русько-польський лікар. Спеціаліст венеричних, наскірних і внутрішних недуг. Лічить також всякі недуги жіночі.

Ординує в офісі на:

395 Selkirk Ave.

Телефон: St. John 1716.

DR. T. G. MOXNES

ДЕНТИСТ.

620 1/2 Main St.

Winnipeg.

Двері з Loggan Ave.

Витягає зуби без болю. — Говорить по польськи і німецьки.

Moving to Polish Dentist preferred.

Вуголь і дерево!

Портал вугля \$5.50

Всякого рода вуголь і дрова в кордах. Також будівляні прибори, пісок, цемент, шутер і т. п.

The Northern Supply Co.

Наш телефон:

667 Henry Ave. Darry 2486

431 Jessie Ave. Ft. Rouge 255

MAPLE LEAF CAFE
864 MAIN ST.

Наша реставрація є отворена день і ніч.

Пять доларовий мільткет продаємо за чотири.

Один обід коштує 25¢ при ляді чи в ідальни.

Обслуга скоро і чємна.

PHONE: 159 ST. JOHNS.

903 MAIN St. 903 MAIN St.

Загальна Канцелярія

Колієжника і Володіва.

Залагоджуємо слїдуючі справи:

Виробляємо контракта купна і продажі, повномочія, залагоджуємо тутешні справи, купуємо і продаємо домї, лоти і фарми, асекуруємо від вогню, служимо за переводчиків. Всї поради даром.

Пашіть або заходіть на аррєсу:

ZAHALNA KANCELARIA

903 Main St. Winnipeg, Man.

Повідомленє

Для всіх членів в Винніпегу і поза Винніпегом, що юнійні мітінги відбувають ся кожної пятниці, в гали на розі улиці:

Burgows & McGregor.

в провінції писати всі листи на низше подану адресу.

Dm. Stechishin

P. O. Box 3627. Sta. B.

Winnipeg Man

Павликів Ювілей.

З Монтреалу доносять, що тамонні товариші готують ся відсвяткувати ювілей Павлика, що робить і Винніпег.

Напад на ромуєського короля.

Коли ромуєський король і королева 21-го серпня їхали автомобілем в Семигородських Карпатах, незвані

ПОТРЕБУЄМО:

Першої класи лвох продавців лотів (Сейлсменів), з пропозицією продавати найліпші лоти в MEDICINE HAT, ALTA.

З нашими пропертєми є злучені фабрики як також проведені газ.

Для жвавих людий добрі увєлія.

Зголошуйтесь лише рано на:

663 Main St. Room 5. Winnipeg.

люде почали обєстрілювати автомобіль. Але на жалє, бо помозаньк“ часливо утік від куль.

Увага.

З Fernie, B. C. прислав нам хтось в листі \$2 мабуть на передплату, але не подав ані своєї адреси, ані назвєска. Тому просимо зголошитись, хто се вислав.

Редакція.

Канцелярія Адвокатско-Нотаріяльна.

ФЕНСОНА і ШІЛЕРА.

Спродаетмо шіфкарти до із краю по найнищих цінах і на найліпшій лінії поспішних кораблів.

Виробляємо повномочія і контракти купна і продажі, перепроваджуємо чертракції спадкові в старім краю, як також займаємо ся справами тутешніми, виробляємо агрімента всіляких угод, видаємо горожанські шапери, продаємо і міняємо лоти, гавни за добрі фарми, так само купуємо і продаємо добрі реальности, добрі і тано лоти в Трансконі, міняємо гроші старо-краєві, посилаємо гроші до всіх частий свїта тано і скоро, і починаємо гроші.

Просимо приходити або писати до нас на адресу:

FENSON & SCHILLER

Notary Public & Commissioner.

854 Main St.

Winnipeg, Man.

Phone St. John 162

WINNIPEG YARD

Redwood & McKenzie St.

Phones St. John 1132 - 910

TRANSCONA YARD

Melrose & Kanata

Phone St. John 1507

Dominion Lumber & Fuel Co. Ltd.

WINNIPEG & TRANSCONA

ДОСТАВЦІ РІЖНОГО РОДА МАТЕРІЯЛУ ДЛЯ БУДОВИ.

Маємо стало на складі лати, гонтя, вікна, двері і всякє викінченє внутр. Тверде дерево спеціально до викінчуваня.

Всякого рода дерево, вуголь завжди маємо також на складі в Трансконі.

КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІЯЛЬНА

Ю. Мачули

Полароджує слїдуючі справи:

Виробляє контракта купна і продажі, повномочія, перепроваджує чертракції спадкові в старім краю, як також займає ся справами тутешніми, а іменю вироблюванєм шаперів горожанських, агріментів і всіляких угод.

Асекурую на жите і від огню, продаю шіфкарти, вислєла гроші; також продаю, купую і міняю фарми, міські реальности і гавни.

Пашіть або приходіть на адресу:

GEO. MACZULA

Notary Public & Commissioner.

796 Main St.

Winnipeg, Man.

Phone St. John 1784.

\$1000 НАДГОРОДИ

дамо тому, хтоби довів, що Kamsack Realty & Investment Company Limited опукала кого на 5 центів на продажі її лотів, які вона продала, продає і буде продавати.

Всї наші лоти що ми продаємо в Kamsack, Sask є першої класи і кождому, що їх купує даємо нашу писемну поруку, що він своїх грошій страстити не може.

Сї лоти є 50 футів широкі а 122 ф. довгі. Ціни від \$100 до \$175, а рати лише \$10 на місяць без проценту. Ми Вас запевняємо, що не пожалуєте, коли собі від нас купите лот.

Ми особливо звертаємо Вашу увагу, що се є одинока Компанія в Канаді, що Вам лотів не скандєлює коли запитайте рату як Ви є без роботи, хорі, або яка иньша причина буде на перешкодї, але дає Вам так довго часу, доки Ви самі потребуєте.

Тому не трайте часу, але пашіть сейчас, а не пожалуєте.

По ближшій інформації і мапи просимо зчлєлати повнзшу табличку з Вашою адресою, а ми Вам все вислємо безплатно.

До KAMSACK REALTY & INVESTMENT CO. LTD.

811 - 812 Union Bank Building, Winnipeg, Man.

Прошу прислати всі поручені факти і інформації що до River View Park в KAMSACK, Sask.

Имя.....

Адреса.....

Р. Н.

Scin

Р

ПОРЯДКОВЕ Ч

РІК У.

НОВИНИ

3 Мексик

З тої причини, що та відкинув був жад мєрики, а будлочно дав признаня свого

— президент Вилсон каз усім Американєтєти Меконко, а за мєтєв полїтєних відновити, як Туєр і провідники револєрив. На мексиканськє націю вислєло ще стєйтєського вїєськє

уєт сїднї порти зай мєриканськє вїєвї

се настрашило Г лєтєрїю і знов роз чути, що Гуарта р і навїть не поставит кандидатури на прє при наступних виборах. Покащо

що його мєтє як тєлого прєзидєнта, зай стєр вїєнї генерал

Тревїно а те сїмє, прєрта, а лїдичєської вїєнїать ся як вїєнї монукою Америкє

сїмїать і посїдаєськє протї револуєкєтєрї, до рєчї каку урядовє вїєськє по

краю.

Американськї у рєлапєтє зброю, що ють револуєцїонєрї

тїв до Мексикє. Кє дозволїв завєстї рє онерам потрібну єт набовї і карабїнїв, тє давнєб уже „рєзєт

може і з жїтя. Але хчє, щоб Мексикє брїєдїє самї собо

їх влєпати без збр утєй.

Американськї у рєлапєтє зброю, що ють револуєцїонєрї

тїв до Мексикє. Кє дозволїв завєстї рє онерам потрібну єт набовї і карабїнїв, тє давнєб уже „рєзєт

може і з жїтя. Але хчє, щоб Мексикє брїєдїє самї собо

їх влєпати без збр утєй.

Американськї у рєлапєтє зброю, що ють револуєцїонєрї

тїв до Мексикє. Кє дозволїв завєстї рє онерам потрібну єт набовї і карабїнїв, тє давнєб уже „рєзєт

може і з жїтя. Але хчє, щоб Мексикє брїєдїє самї собо

їх влєпати без збр утєй.

Американськї у рєлапєтє зброю, що ють револуєцїонєрї

тїв до Мексикє. Кє дозволїв завєстї рє онерам потрібну єт набовї і карабїнїв, тє давнєб уже „рєзєт

може і з жїтя. Але хчє, щоб Мексикє брїєдїє самї собо

їх влєпати без збр утєй.

Американськї у рєлапєтє зброю, що ють револуєцїонєрї

тїв до Мексикє. Кє дозволїв завєстї рє онерам потрібну єт набовї і карабїнїв, тє давнєб уже „рєзєт

може і з жїтя. Але хчє, щоб Мексикє брїєдїє самї собо

їх влєпати без збр утєй.